



Das Lebensministerium



Naplňování směrnice o ptácích v Sasku z odborného hlediska

Freistaat  Sachsen

Landesamt für Umwelt und Geologie



Situace před dodatečným vyhlášením

Dodatečné vyhlášení 2006

Zásady a kritéria výběru (odborný koncept)

Účastníci

Výsledek a aktuální stav

Statistika

Základní nařízení o ochraně

Oficiální dokumenty

Další úkoly a následné činnosti

Cílené plánování v územích a dokumenty, přesahující jejich hranice

Monitoring

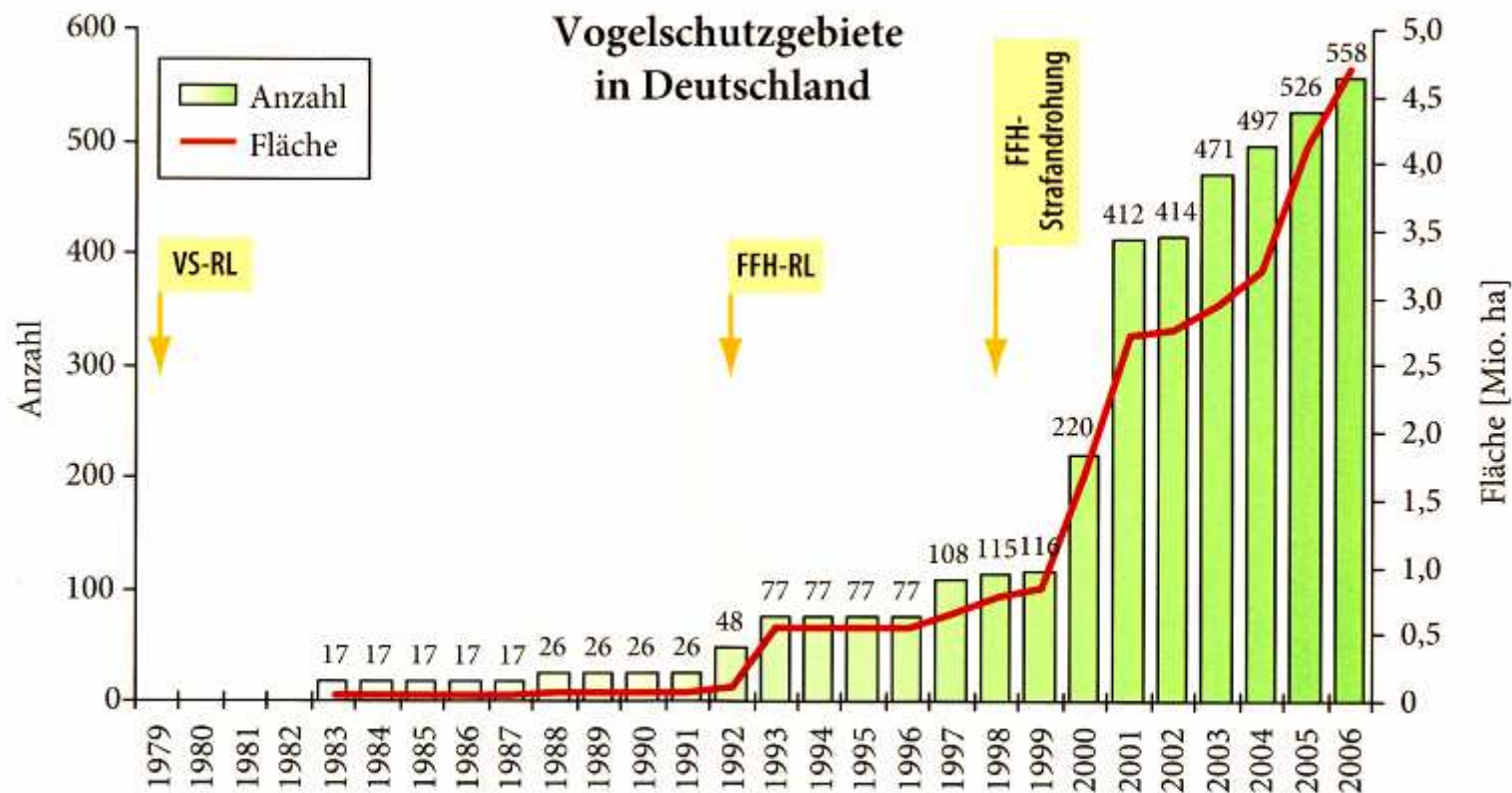
Péče

Povinnost podávání zpráv

Zveřejňování

Přehled

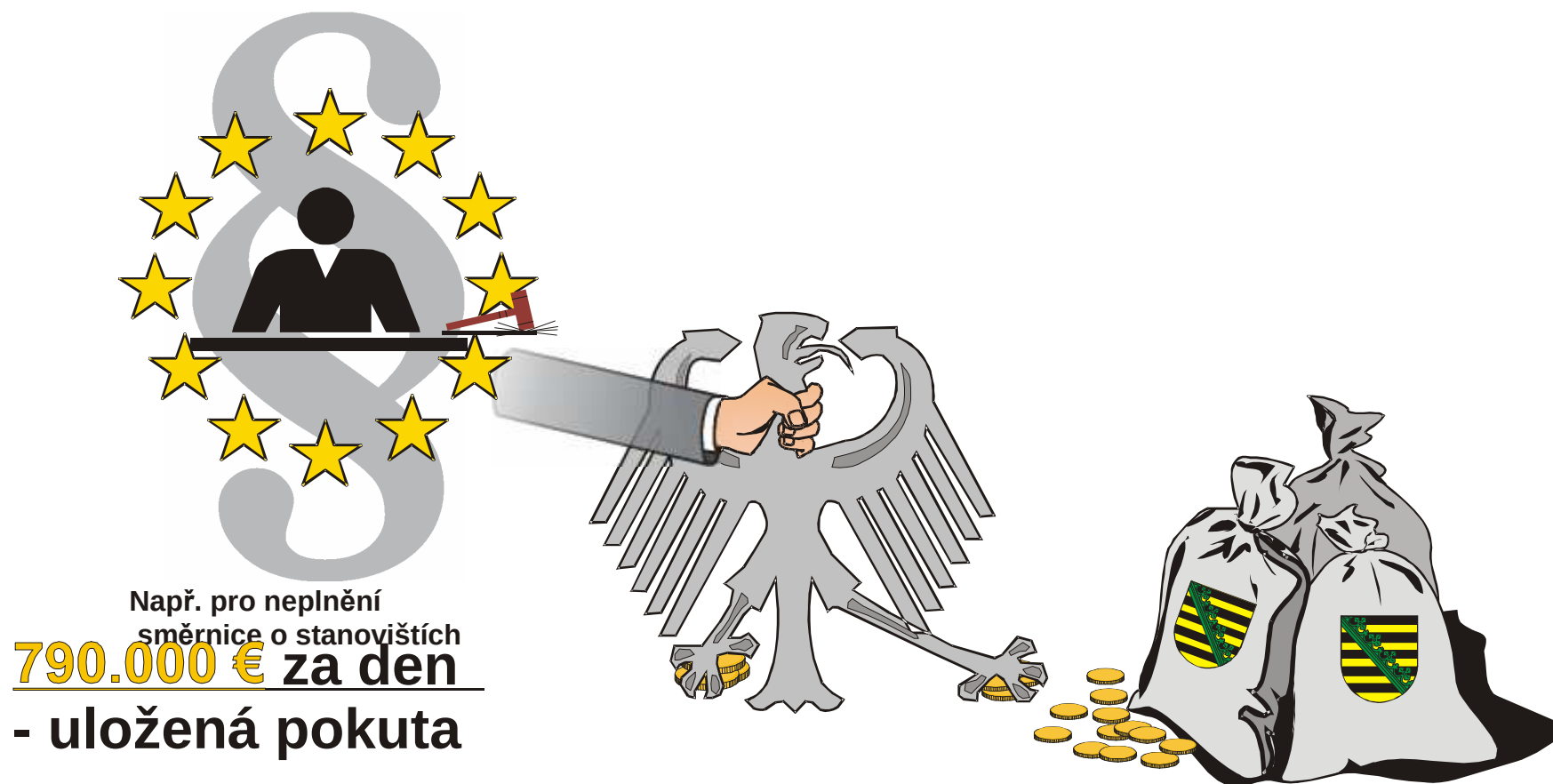
Ptačí oblasti v Německu

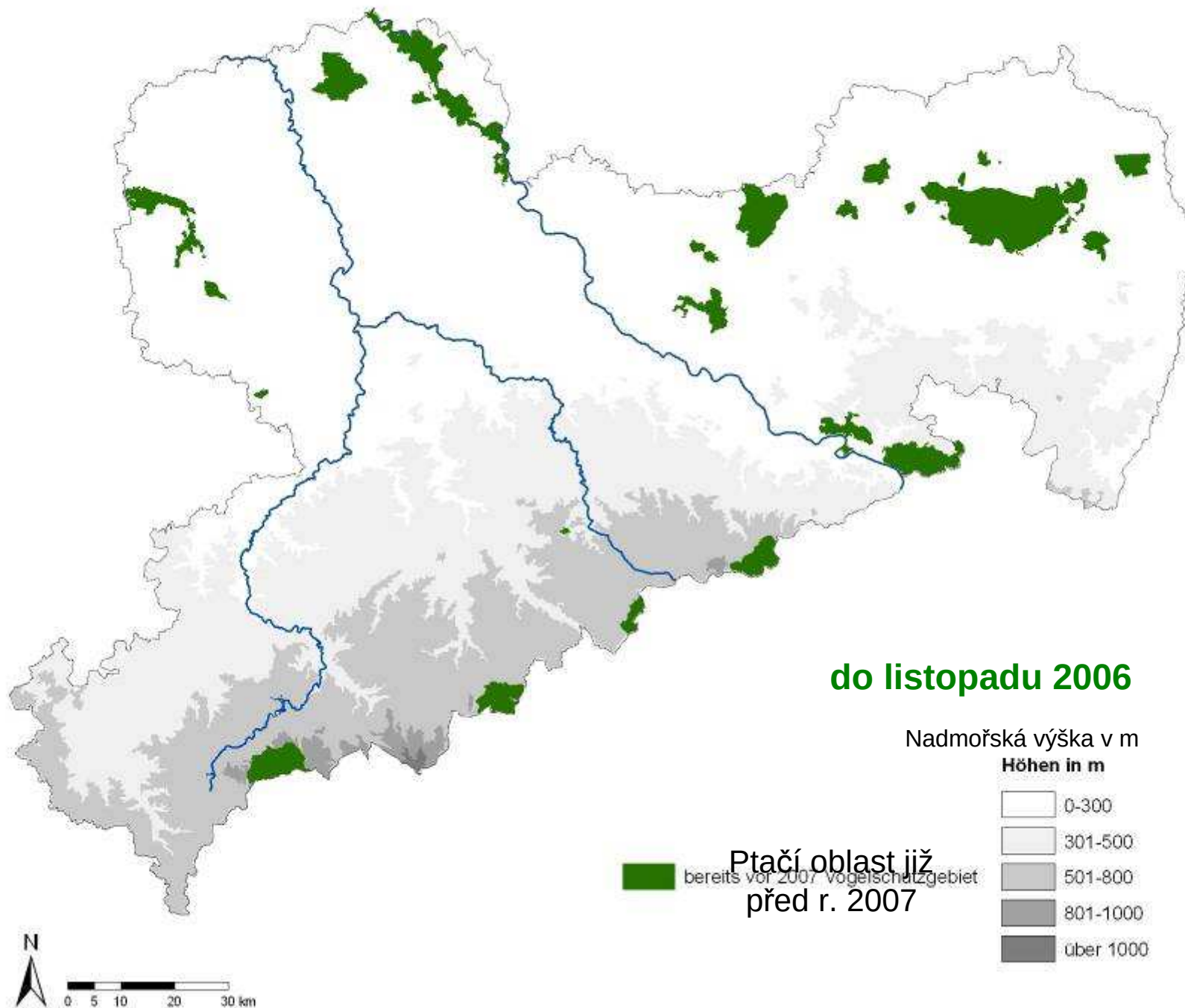


Zahl der Vogelschutzgebiete in Deutschland nach Verabschiedung der Vogelschutzrichtlinie (VS-RL) 1979; ein erster Schub neuer Gebiete erfolgte nach Beschluss der Fauna-Flora-Habitat-Richtlinie (FFH-RL) 1992, ein weiterer Schub nach der 1,5 Mio. Mark pro Tag-Strafandrohung 1998.

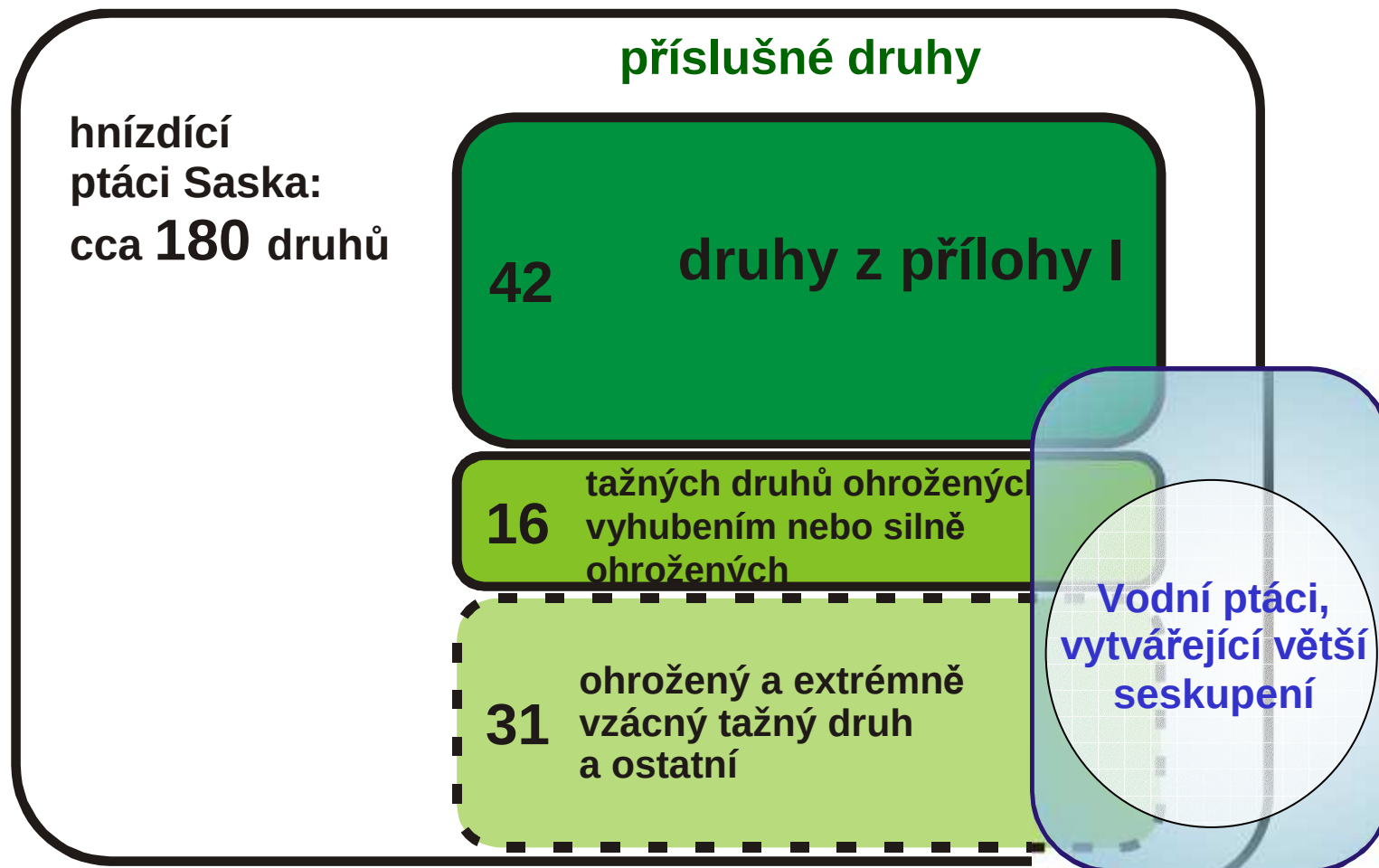
[podle Stickrotha 2007]

Možné následky opožděného dodatečného vyhlášení





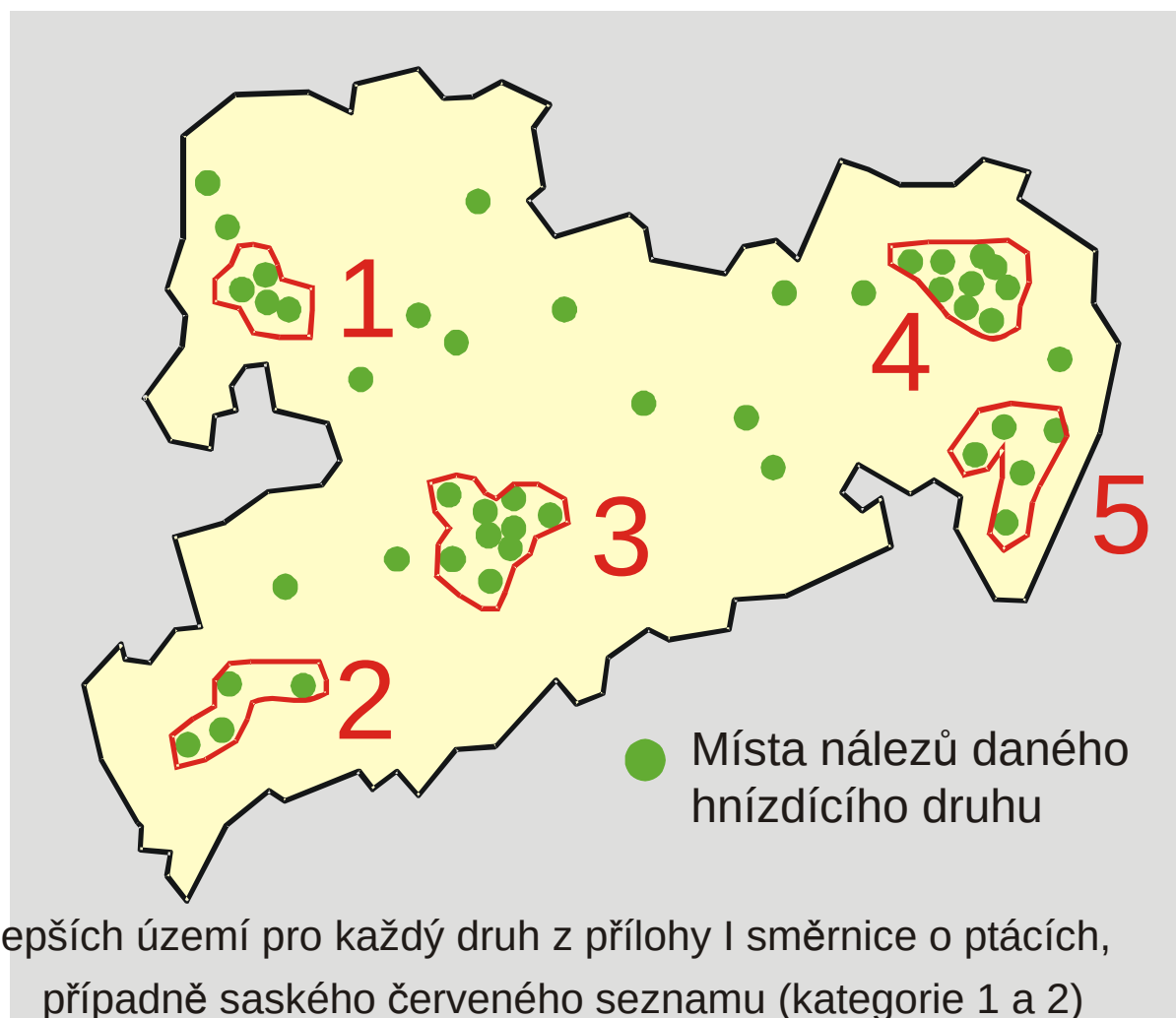
Odborný návrh pro výběr evropských ptačích oblastí (PO) (hnízdící ptáci + vodní ptactvo)



Odborný návrh pro výběr evropských ptačích oblastí (PO) (hnízdící ptáci)

Hlavní kritérium a)

**5 nejlepších
území pro daný
druh (TOP 5)**

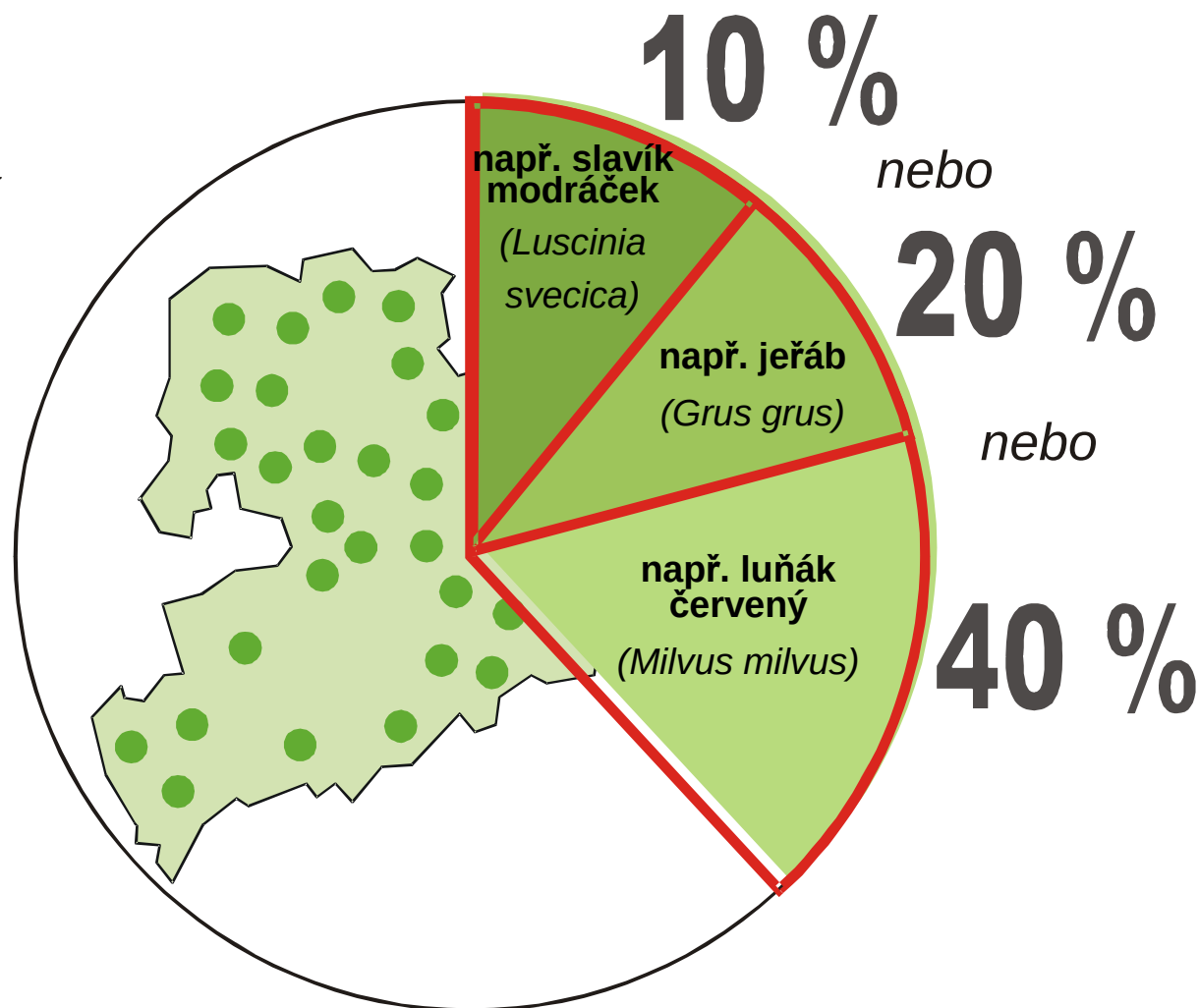


Odborný návrh pro výběr evropských ptačích oblastí (PO) (hnízdící ptáci)

Hlavní kritérium b) Minimální zastoupení

V závislosti na druhu má
být určité procento saské
hnízdící populace
zastoupeno v ptačích
oblastech

Procentické zastoupení se řídí
odpovědností SRN/Saska za
udržení daného druhu
(kritérium: podíl
středoevropské a/nebo
německé populace)



Odborný návrh pro výběr evropských ptačích oblastí (PO) (vodní ptáci)

Hlavní kritéria pro tažné vodní ptáky

- nejméně 20.000 vodních ptáků
- 1% tažné populace konkrétního druhu vodního ptáka
- jiná významná funkce z hlediska biotopu vodních ptáků



Foto: H. Trapp



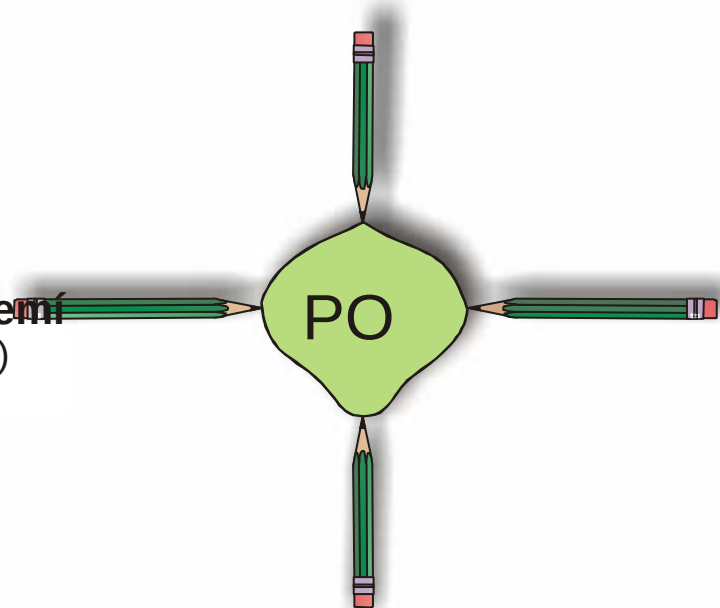
Foto: H. Trapp

Kritéria a zásady vymezování území

Ornitologická kritéria:

- Doložené hnízdění
- Způsobilost fungovat jako biotop
- Místa odpočinku
- Území sběru potravy

**stávající
hranice chráněných území**
(např. CHÚ na okrajích měst)



EVL

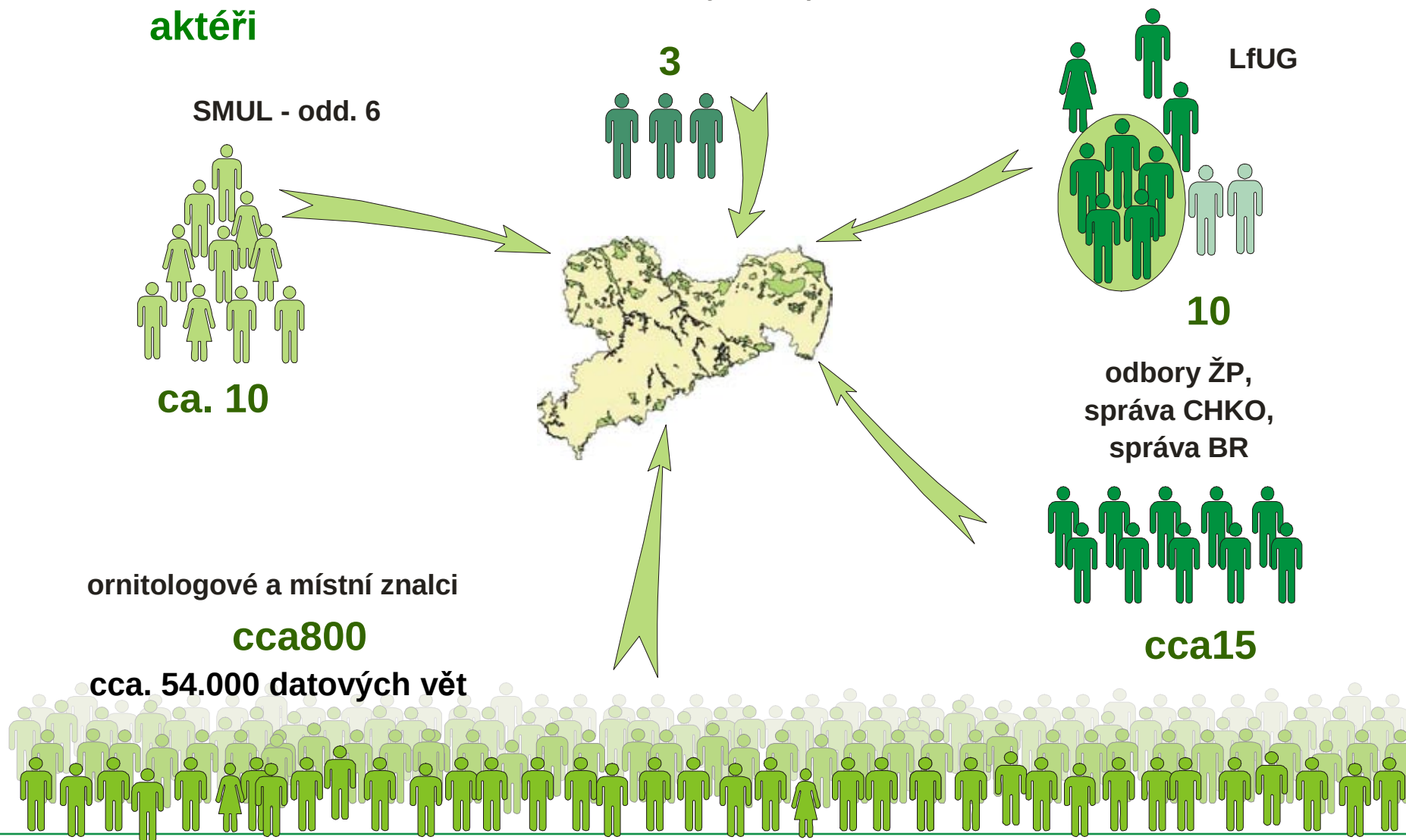
(cca. 75 % zároveň PO
+
cca. 50 % PO mimo
EVL)

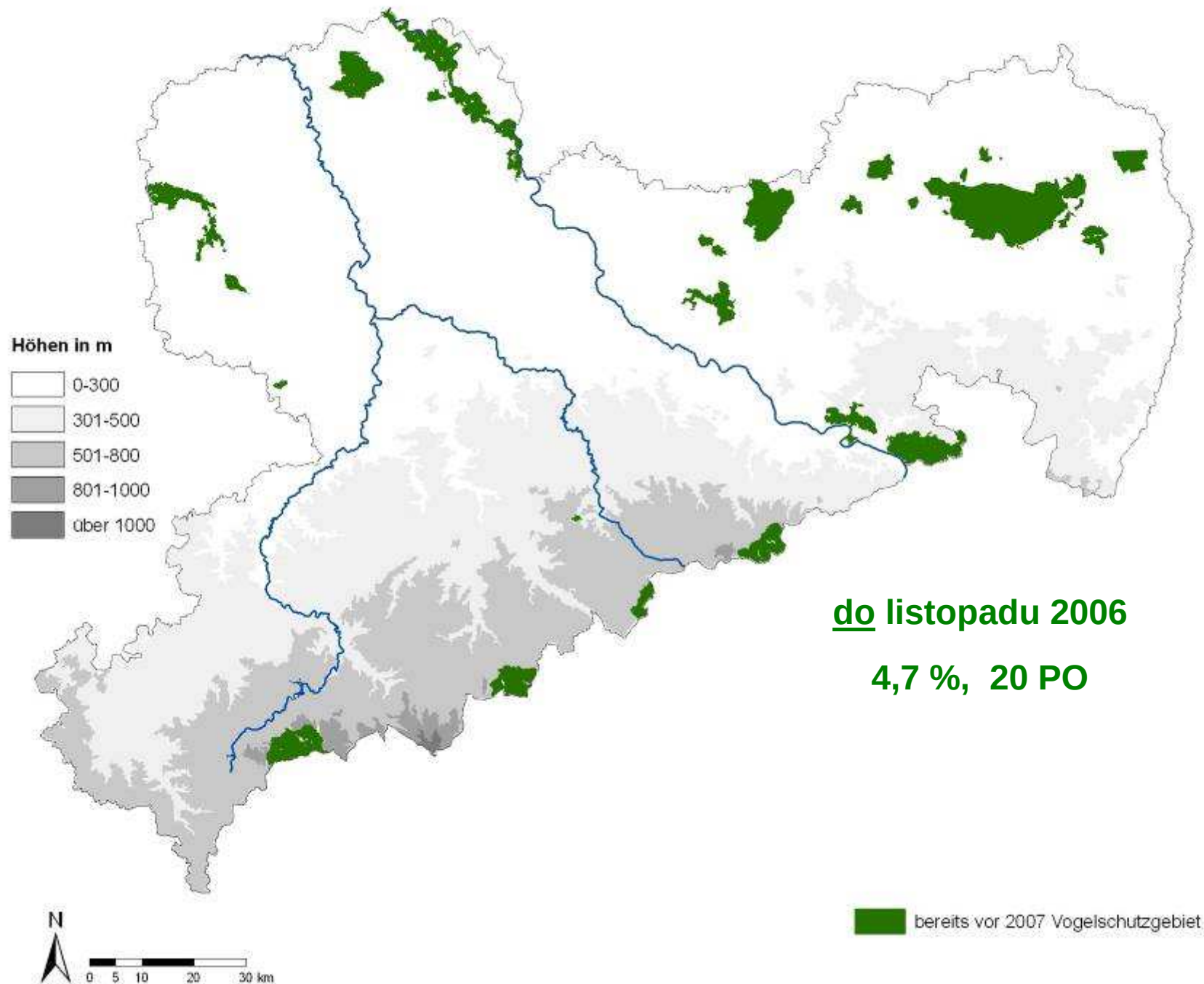
**vysledovatelnost
hranic území**
(na mapě a v terénu)

doplňování 2006

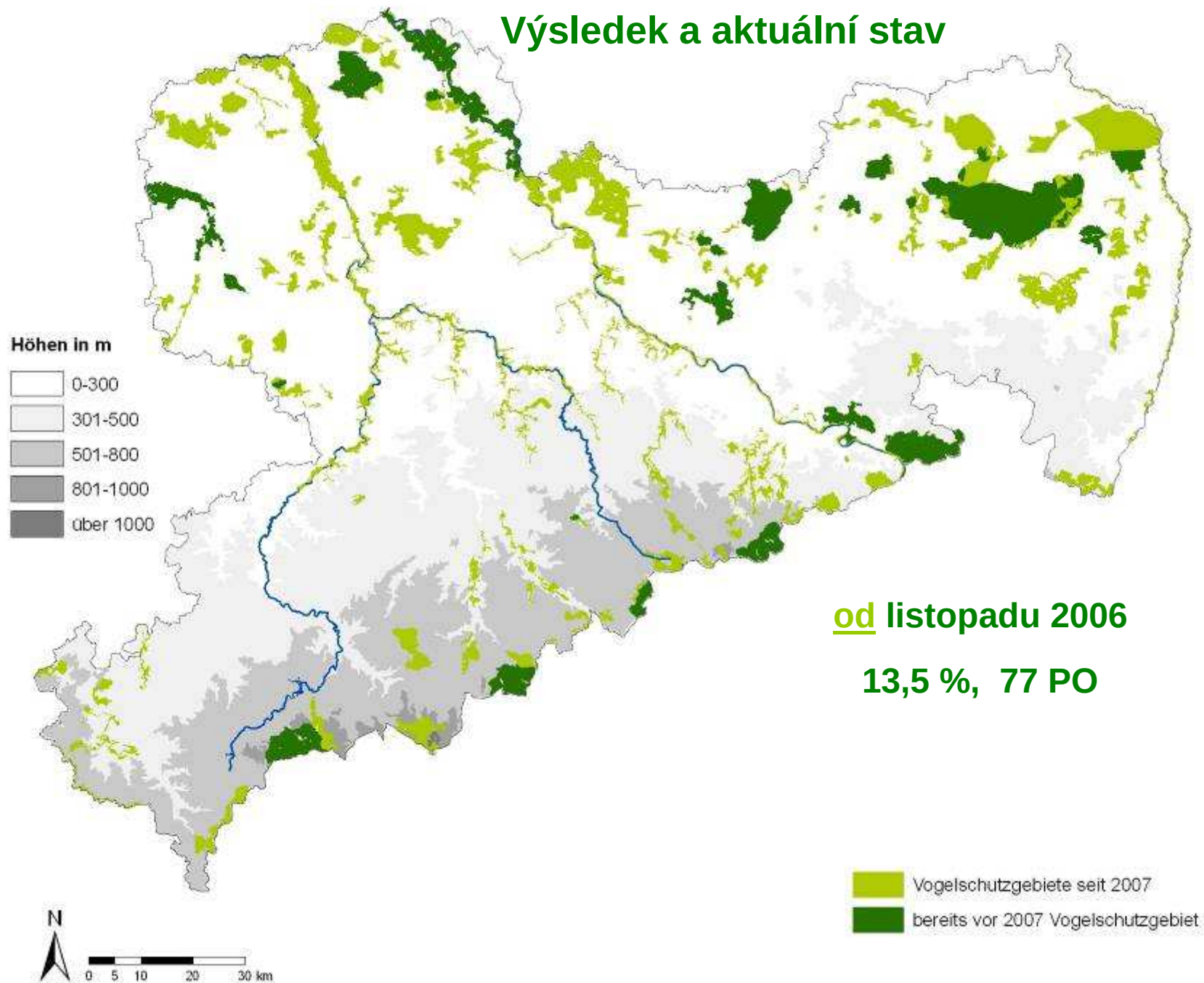
aktéři

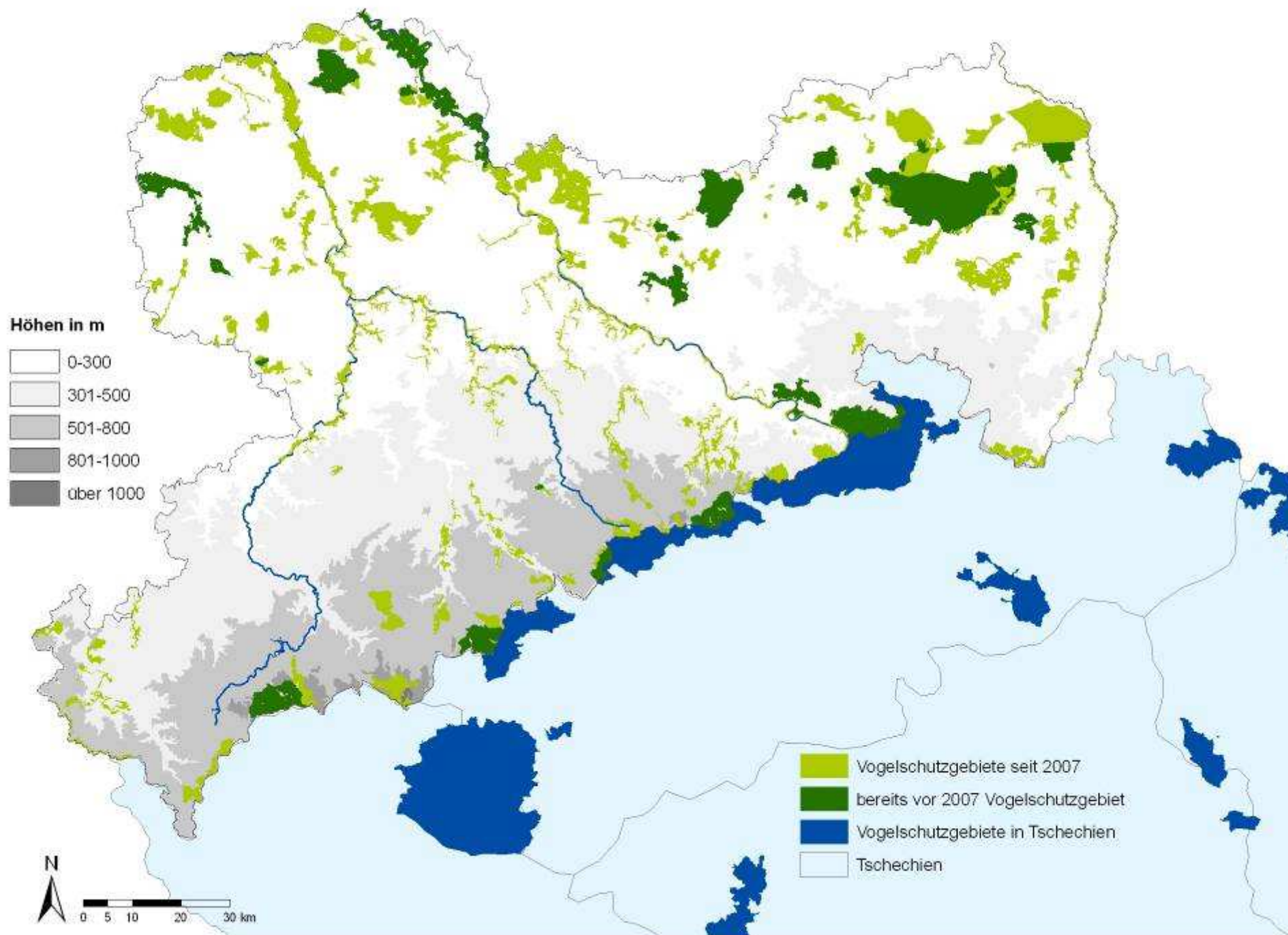
Vogelschutzwarte Neschwitz
rešerše aktuálních nálezových dat, poradenství





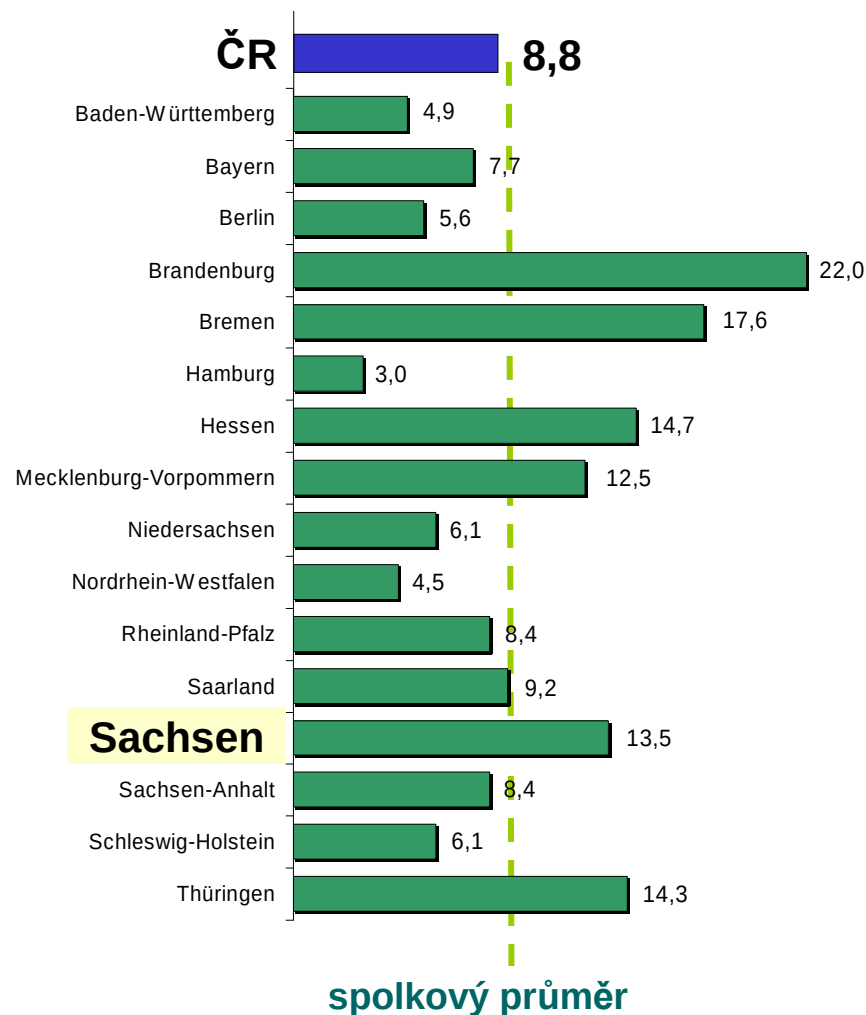
Výsledek a aktuální stav







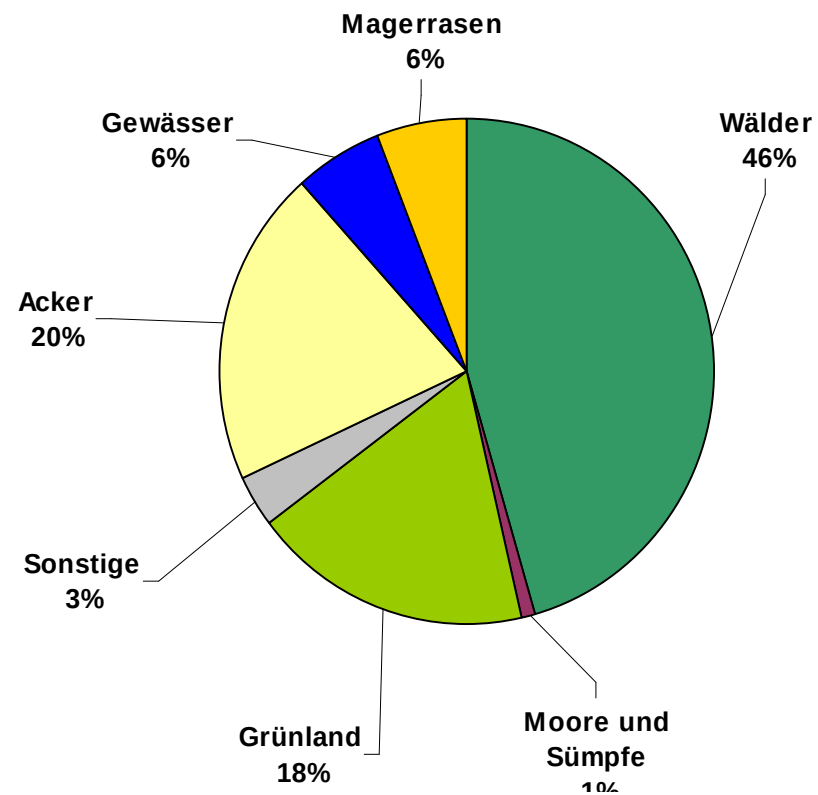
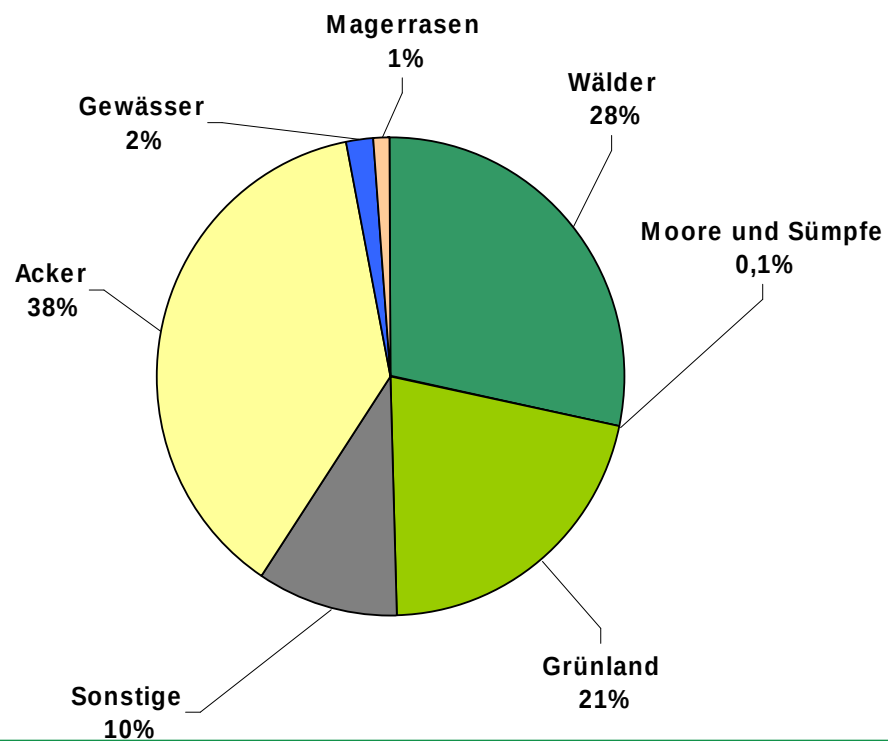
Srovnání stavu vyhlašování



Podíl ptačích oblastí na rozloze země v % (zdroj: BfN 3. května 2007)

Rozložení typů využití území v PO

v Sasku vč. PO



nur SPA



Výsledky naplnění požadavku na minimální zastoupení (hlavní kritérium b)

⇒ pro většinu daných hnízdících ptáků byl požadavek na minimální zastoupení dostatečně naplněn

Druhy s těsným nebo deficitním zastoupením

ledňáček	potřeba 40 %	dosaženo 40-48 %
skřivan lesní	potřeba 40 %	dosaženo 35-42 %
t'uhýk	potřeba 20 %	dosaženo 22 %
sýc rousný	potřeba 40 %	dosaženo 33-36 %
moták pochop	potřeba 40 %	dosaženo 40 %
luňák červený	potřeba 40 %	dosaženo 33 %
datel černý	potřeba 40 %	dosaženo 30 %
včelojed lesní	potřeba 40 %	dosaženo 29-36 %



Foto: Archiv LfUG, W. Grafe

Oficiální dokumenty

[illegible]

Das Lebensministerium



Das Lebensministerium



Leseanleitung

für die EU-Standarddatenbögen
der sächsischen Vogelschutzgebiete

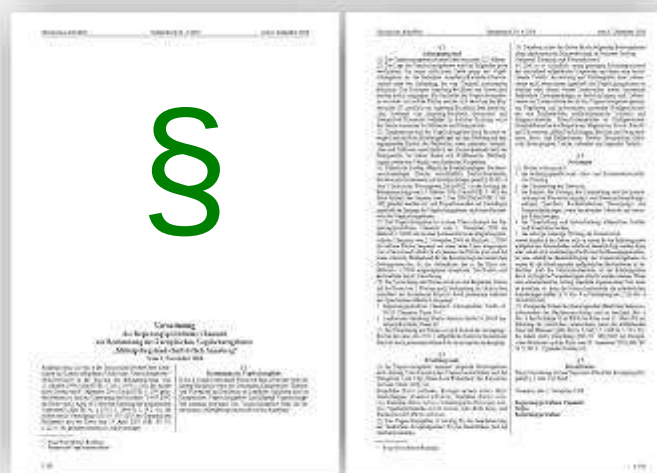
Freistaat  Sachsen
Landesamt für Umwelt und Geologie

Standardní datové formuláře EU (pro 77 PO)

metodika



Oficiální dokumenty – základní ochrannářské právní předpisy (podle § 22a odst. 6 saského zákona o ochraně přírody)



**Zveřejnění ve 2.
polovině 2006**

§ 1 vymezení ptačího území

§ 2 předmět ochrany

§ 3 cíle ochrany (odpovídající druhy +
příznivý stav ochrany)

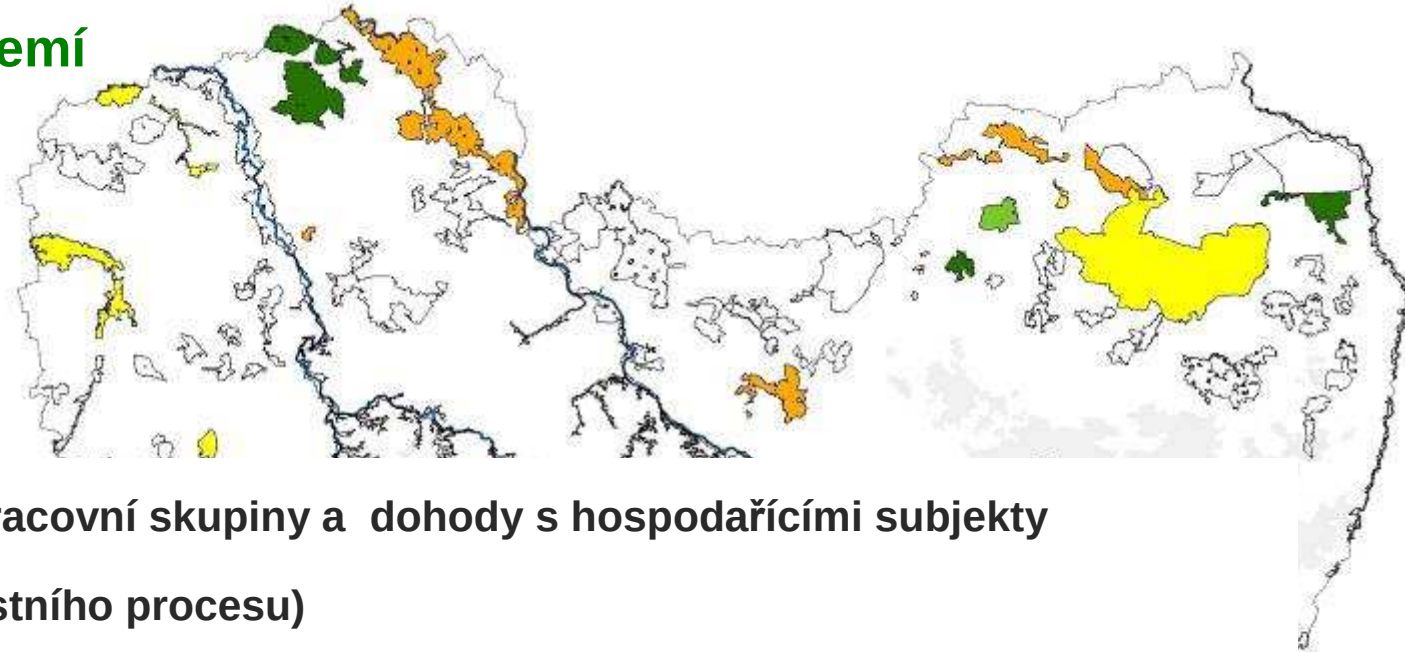
§ 4 využívání území

§ 5 vstup v platnost



žádné konkrétní a plošné výhody pro hospodařící subjekty

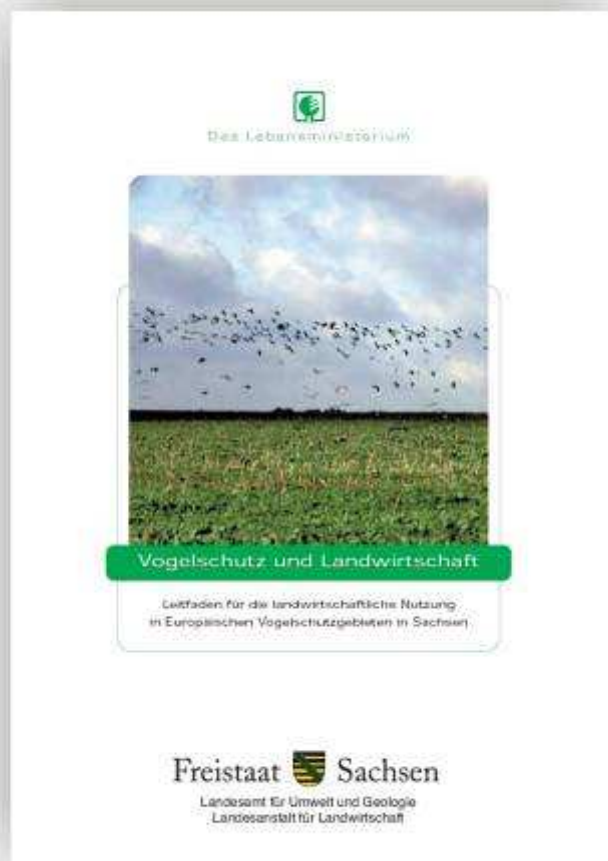
Plánování v území



- ⇒ regionální pracovní skupiny a dohody s hospodařícími subjekty
(význam vlastního procesu)
- ⇒ zohlednění významu PO při tvorbě plánů péče pro EVL



Dokumenty přesahující hranice území



vyskytující se druhy

zemědělské výrobní
postupy

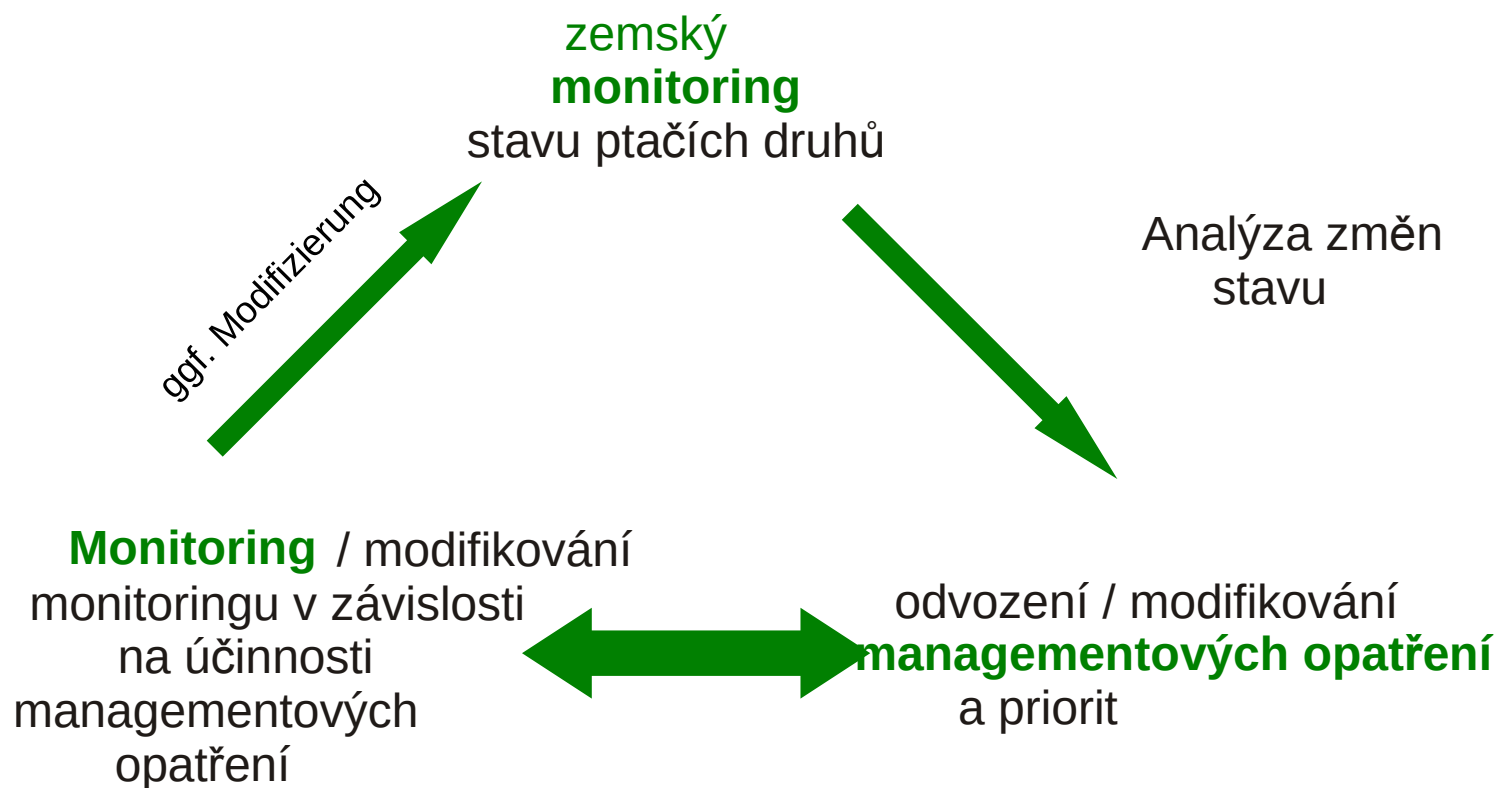
+

opatření na ochranu
ptáků

příručka pro zemědělce



Monitoring



Monitoring v Sasku

**bez dobrovolných ornitologů není
monitoring ptáků možný**



**metodické postupy a speciální požadavky
jsou zapotřebí jen v určitých případech**

**zapojení různých programů sběru dat od zemských po
místní**

zvýšené zacílení aktivit na PO



Místní péče o území



Místní péče o území pro

1. včasné rozpoznání akutního nebezpečí ohrožení (opatření)
2. podporu spolupráce mezi úřady a hospodařícími subjekty

Možné další úkoly:

- osvěta mezi rekreanty (práce s veřejností)
- spolupráce při sběru dat a dokumentaci

Foto: H. Trapp



Povinnost podávání zpráv o PO



Stav z hlediska ochrany

příznivý (favourable)	nepříznivý nedostatečný (unfavourable- inadequate)	-	nepříznivý špatný (unfavourable- bad)	-	neznámý (unknown)
---------------------------------	---	---	--	---	-----------------------------

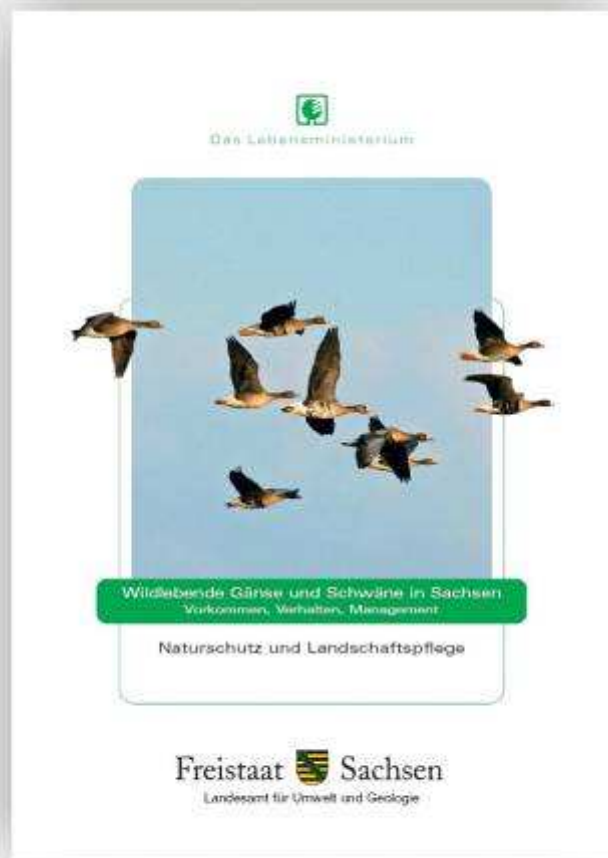
úroveň země

- - - - -

úroveň území

Foto: H. Trapp

Připravované publikace



**vyskytující se druhy
(poznávací znaky,
nároky na biotopy)**

**důsledky pro
zemědělské kultury**

**management a
opatření**

Husy a labutě v Sasku



Publikace (připravované nebo plánované)

- příručka pro rybniční hospodaření
- článek o dodatečném vyhlašování PO v časopisu „Naturschutzarbeit in Sachsen“
- internetové výstupy

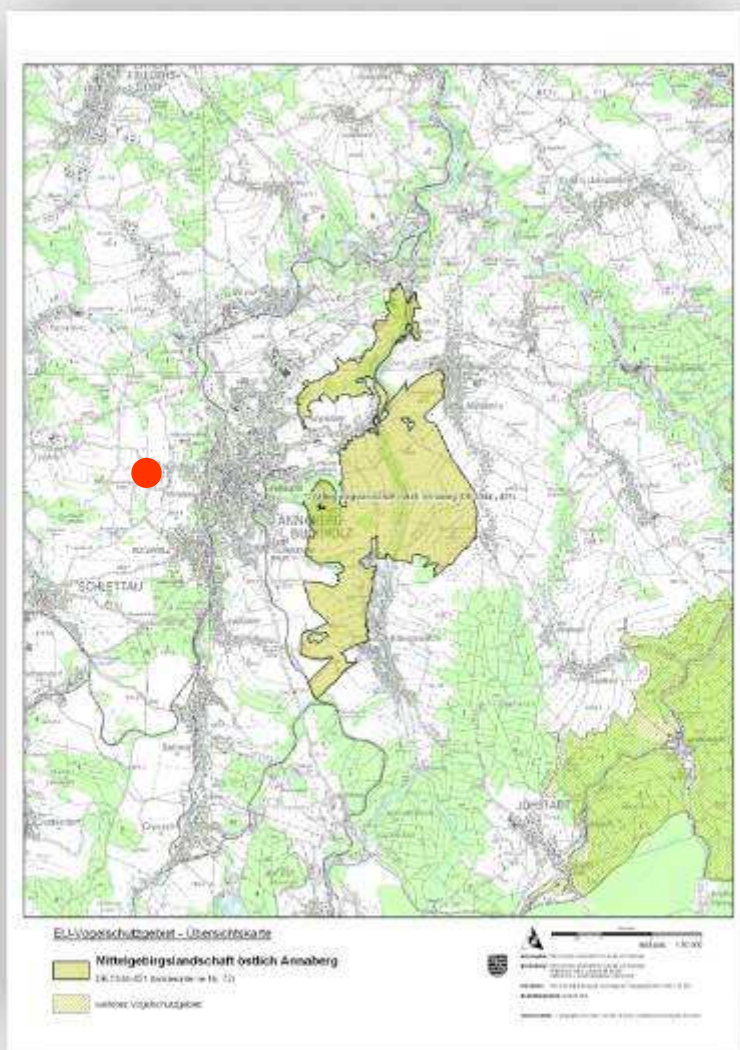


PO „Východní Krušné hory“



PO „Waldgebiete bei Holzhau“

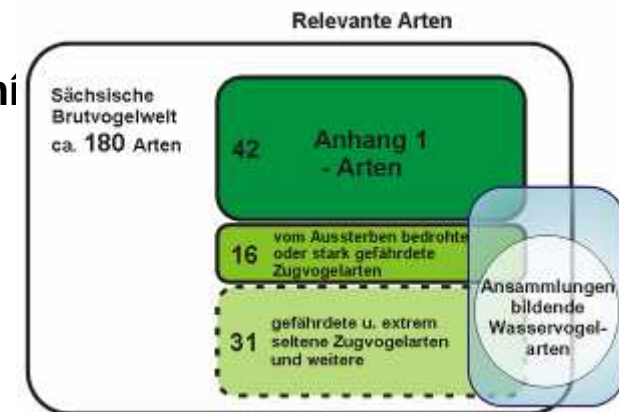




Oficiální dokumenty pro území - základní ochrannářské právní předpisy

§ 3 Cíle ochrany

- hnízdní druhy z přílohy I směrnice o ptácích, příp. z červeného seznamu Saska (kategorie 1 a 2), mezi nimi
 - **5 top druhů**
 - druhy významné z hlediska **minimálního zastoupení**



- druhy, pro něž území představuje významné místo **odpočinku a/nebo sběru potravy**
- cíl: udržet či obnovit **příznivý stav z hlediska ochrany**

Oficiální dokumenty pro území - základní ochrannářské právní předpisy

§ 4 Využívání

Dále je přípustné:

- řádné zemědělské, lesnické a rybniční hospodaření
- správa vodních toků
- provoz a využívání, správa a opravy budov, sestávajících z (...), a jiných zařízení
- ostatní dosavadní využívání pozemků



žádné konkrétní a plošné podpory pro hospodařící subjekty



Monitoring

Složky monitoringu ptáků ve Svobodném státě Sasko

Standardní programy

	stav	vývoj	Koordinace - realizace
Zemské čtvercové mapování (na základě MTBQ)	1978 – 1982, 1993 – 1996 vyhodnoceno a publikováno 2004 – 2007/08 běží	Příští šetření cca. 2014 - 2016	LfUG/VSW – amatérští ornitologové
regionální detailní čtvercové mapování (km ² až 1/256 MTB-Q)	od 1985 9 území; 9 dokončeno, 5 publikováno	Začlenění dalších území, příprava opakovaného výzkumu (3 - 5 území)	Orgány ochrany přírody amatérští ornitologové /úřady
Výzkum abundance na testovacích plochách	Na cca. 190 plochách první šetření, 1996 – 2001 40 opakování, cca 15 ploch ≥ 3 ve více než 3 periodách,	Zajištění a rozšíření zpracování opakovaných ploch, příští kolo cca. 2006 - 2008	LfUG – amatérští ornitologové/úřady
Liniové transekty	16 tras	Pokračování nejasné	
Monitoring běžných hnízdních druhů ptáků v Německu	v Sasku uvažováno o zpracování 49 spolkových ploch, z toho skutečně zpracováno 31 (od 2006)	Zajištění zpracování zbývajících 18 spolkových ploch	VSW- amatérští ornitologové(VSO aj.)
Monitoring dravců a sov	Kontinuální šetření od 1988, aktuálně příprava zpráv, zprávy regionálně vyhodnotitelné	zlepšení regionální vyváženosti (RB Dresden)	Förderverein - amatérští ornitologové
Monitoring stavu vodních ptáků	První šetření na 23 územích 2000 - 2004	Příští výzkumné období od 2008	VSW – amatérští ornitologové

Monitoring

Složky monitoringu ptáků ve Svobodném státě Sasko

Doplňkové programy

	stav	vývoj	Koordinace - realizace
Integrovaný monitoring pěvců	V Sasku mnoho předchůdců (např. Action Baltic, Dorsch 1985 a 2000), V rámci kroužkovacích programů 7 testovacích území od 1997	Zajištění každoročních jednotných kroužkovacích standardů a standardů zpětných odchytů	Kroužkovací centrála – amatérští ornitologové (kroužkující / předseda kroužkujících)
Sčítání vodních ptáků	Každoroční zemské sčítání; metodika, koordinace, zpravodajství nutné dále vyvíjet	Návrhy na zlepšení účinnosti sčítání vodních ptáků pro zemský monitoring se speciálním zohledněním PO	VSW/předsedové – amatérští ornitologové



Monitoring

Složky monitoringu ptáků ve Svobodném státě Sasko

Speciální programy

	stav	vývoj	Koordinace - realizace
Reporting podle Směrnice o ptácích (PO)	První sběr dat v PO	Převod do projektu „Zählgebiete“ (výběr reprezentativních území, územně specifické reprezentativní druhy, metodické standardy), 2007 testovací fáze	LfUG / VSW / UFB – amatérští ornitologové , úřady
Reporting podle směrnice o stanovištích (EVL)	cca 90 území poprvé zkoumaných (v tab. 1 zahrnuto i šetření hustoty osídlení)	Zahrnutí společenstev hnízdících ptáků do vyhodnocování stavu z hlediska ochrany v EVL	LfUG / UFB – amatérští ornitologové , úřady



Foto: W. Nachtigall



Rozsah a původ vyhodnocovaných náleзовých dat

Nálezová data z let po r.
2000 a z 90. let

celkem
vyhodnoceno
cca 54000
datových vět

Počet datových vět (celkem)	Datové větý pro relevantní druhy	původ	Z let
885	885	Národní park Sächsische Schweiz	2000 - 2005
19343	9855	Odbor životního prostředí	1905 - 2004
361	360	ostatní (vlastní šetření)	1998 - 2005
246	246	Posudek fy. Ortolan – pro východní Oberlausitz	
469	469	Druhy, o něž se pečuje např. poštolka, tetřívka, orel mořský	2003 - 2004
349	349	Sčítání luňáků 2000	2000
986	986	Monitoring	2004
4168	4103	Vogelschutzwarte 2005	1999 - 2005
27502	13115	Plánování propojování biotopů	1988 - 2001
54309	30368		